24 May, 2026

यो आकाशवाणी हो

मुख्य समाचार-

1. विदेशमन्त्री डा. एस. जयशङ्कर र अमेरिकी विदेशमन्त्री मार्को रुबियोले नयाँ दिल्लीमा व्यापार, ऊर्जा, क्षेत्रीय सुरक्षा आदिजस्ता महत्त्वपूर्ण मुद्दाहरूबारे गरे छलफल

2. मन्त्री राजीव रञ्जन सिंहको अध्यक्षतामा भोलि मिजोरमको ऐजवालमा एउटा समीक्षात्मक बैठक बसिने

3. केन्द्रीय शिक्षा मन्त्री धर्मेन्द्र प्रधानले CBSE लाई दिनुभयो आईआईटी मद्रासका प्राध्यापक र प्राविधिक विज्ञहरूको टोली खटाउने निर्देशन

4. सिक्किम बन्यो आधिकारिक रूपमा ब्रह्मपुत्र बोर्डको पूर्णकालिक सदस्य

अनि

5. डा. लाख्र्याल लामा म्यानमार सरकारको प्रतिष्ठित धार्मिक उपाधि **महासधम्म ज्योतिकधजा-द्वारा सम्मानित**

1. प्रधानमन्त्री- लेख

प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले आज केन्द्रीय मन्त्री **ज्योतिरादित्य सिन्धिया**-द्वारा **'सिक्किम एण्ड फाइभ ट्रेजर अफ द कञ्चनजङ्घा'** शीर्षकमा लिखित एउटा लेख साझा गर्नुभएको छ। प्रधानमन्त्रीले उक्त लेख सामाजिक सञ्जालमा साझा गर्नुभएको हो। उक्त लेख साझा गर्दै श्री मोदीले सिक्किम राज्य स्थापनाको ५१ औँ वर्षमा प्रवेश गर्दै गर्दा, केन्द्रीय मन्त्री श्री सिन्धियाले आफ्नो लेखमा कञ्चनजङ्घालाई सिक्किम भूमि, स्मृति र चेतनाको रक्षकका रूपमा चित्रण गर्दै यसको सांस्कृतिक, आध्यात्मिक तथा ऐतिहासिक महत्त्वलाई प्रकाश पारेका छन्, भन्नुभएको छ।

यसैक्रममा प्रधानमन्त्रीले श्री सिन्धियाका उक्त लेखमा कञ्चनजङ्घाको पाँच सम्पदा स्थलहरूले २०४७ सम्ममा विकसित सिक्किमको लक्ष्य प्राप्त गर्ने मार्ग कसरी सुनिश्चित गर्छन् भन्ने विषय वर्णन् गरिएको उल्लेख गर्नुभएको छ।

2. नयाँ विदेशमन्त्री - रुबियो

विदेशमन्त्री डा. एस. जयशङ्कर र अमेरिकी विदेशमन्त्री मार्को रुबियोले आज नयाँ दिल्लीमा विभिन्न मुद्दाहरूमा छलफल गरे। दुवै पक्षले भारत-अमेरिका रणनीतिक साझेदारी विशेष व्यापार, ऊर्जा, गतिशीलता र क्षेत्रीय सुरक्षा जस्ता महत्त्वपूर्ण क्षेत्रहरूमाथि जोड दिए।

डा. जयशङ्करले भारत र अमेरिकाबीच गहिरो सहयोगमा आधारित व्यापक विश्वव्यापी रणनीतिक साझेदारी रहेको बताउनु भयो। उहाँले दुई देशबीचको सम्बन्धले सम्पूर्ण विश्वलाई प्रभाव पार्ने र धेरै क्षेत्रमा हित साझा गर्ने विषय पनि उल्लेख गर्नुभयो।

डा. जयशङ्करले शान्ति र स्थिरता, प्रवासी समुदायको कल्याण तथा इन्दनको मूल्य वृद्धि हुनुहुँदैन भन्ने पक्षमा भारत खडा रहेको विषयमाथि जोड दिनु भयो।

अमेरिकी विदेशमन्त्री मार्को रुबियोले दुवै देशहरूले आतङ्कवादबाट पीडित छन् र आउँदो शताब्दीलाई आकार दिने मुद्दाहरूमा समान विचार साझा गर्छन् भन्नुभयो। यसरीनै उहाँले संयुक्त राज्य अमेरिकाले २१ औँ शताब्दीको लागि आफ्नो आप्रवासन नीतिलाई पुनर्गठन गरिरहेको पनि जानकारी दिनुभयो।

3. राजीव रञ्जन - समीक्षा बैठक

मत्स्यपालन, पशुपालन र दुग्ध विकास मन्त्री राजीव रञ्जन सिंहले भोलि मिजोरमको ऐजवालमा एउटा समीक्षात्मक बैठक गर्नुहुनेछ। बैठकले पूर्वोत्तर क्षेत्रमा मत्स्यपालन, पशुपालन र दुग्ध उत्पादनसँग सम्बन्धित योजना र कार्यक्रमहरूको प्रगतिको समीक्षा गर्नेछ। यस बैठकमा दीर्घकालीन क्षेत्रीय विकास, किसान कल्याण र जीविकोपार्जन वृद्धिका लागि रणनीतिहरू पनि यस बैठकमा छलफल गरिनेछ।
श्री सिंहले ₹३२ करोडभन्दा बढी मूल्यका परियोजनाहरूको उद्घाटन र शिलान्यास गर्नुहुनेछ।

4. **प्रधान-सीबीएसई**

केन्द्रीय शिक्षा मन्त्री धर्मेन्द्र प्रधानले केन्द्रीय माध्यमिक शिक्षा बोर्ड (**CBSE**) लाई **भारतीय प्रविधि संस्थान (आईआईटी)** मद्रासका प्राध्यापक र प्राविधिक विज्ञहरूको टोली खटाउन निर्देशन दिनुभएको छ, जसले निर्दोष पुनर्मूल्याङ्कन प्रक्रिया सुनिश्चित गर्न सहयोग गर्नेछ। **CBSE** -को परीक्षा परिणाम सम्बन्धी पोर्टलको बारेमा विद्यार्थी र अभिभावकहरूले सामना गरिरहेका चिन्ता एवम् समस्याहरूलाई ध्यानमा राख्दै सो निर्णय गरिएको हो।

शिक्षा मन्त्रालयले एउटा प्रेस विज्ञप्ति जारी गर्दै भनेको छ, आईआईटी मद्रासको विशेषज्ञ टोलीले प्रणालीमा प्राविधिक सुधारहरू लागू अतिरिक्त विशेष गरी पोर्टलको स्थिरता र सर्भरको सुचारु कार्य जाँच गर्नेछन्।

5.**भारत-अफ्रिका चिकित्सा सहायता**

भारतले अफ्रिकाको रोग नियन्त्रण तथा रोकथाम केन्द्रहरूलाई चिकित्सा आपूर्ति र सुरक्षात्मक किटहरू पठाएको छ। विदेश मन्त्री डा. एस. जयशङ्करले सामाजिक सञ्जाल पोस्टमा यी आपूर्तिहरू बढ्दै गरेको इबोला रोग संकट हेरी पठाइएको बताउनु भएको छ। उहाँले यस संकटसँग लड्न अफ्रिकालाई सहयोग गर्न भारत प्रतिबद्ध रहेको विचार व्यक्त पनि गर्नुभएको छ।

6. **सिक्किम बोर्ड**

सिक्किम **ब्रह्मपुत्र बोर्ड**को आधिकारिक रूपमा पूर्णकालिक सदस्य बनेको छ। अहिलेसम्म, सिक्किमले विशेष अतिथिका रूपमा मात्र बैठकहरूमा भाग लिने गर्दथ्यो।

स्रोतहरूका अनुसार, सिक्किमले नदी संरक्षण, सिँचाइ र बाढी व्यवस्थापन परियोजनाहरूका लागि लगभग ₹३०० करोडको प्रस्ताव पेश गरेको छ। यी प्रस्तावहरू मुख्यतया साना सिँचाइ नहरहरूको विकास, बाढी र पहिरोको जोखिम क्षेत्रहरू, तथा नदी किनारको भित्ताहरूको निर्माणमा केन्द्रित छन्।

7. मिजोरम - सेवानिवृत्त अधिकारीको पुनर्नियुक्ति विवाद

मिजोरमको प्रभावशाली विद्यार्थी संगठन, **मिजो जिरलाई पावल (MZP)** ले एकजना सेवानिवृत्त सरकारी अधिकारीको विवादास्पद पुनर्नियुक्तिको सम्बन्धमा मुख्यमन्त्री **लालदुहोमा**-लाई राजनीतिक विश्वासघात र पक्षपातको आरोप लगाउँदै कडा आपत्ति जनाएको छ। सरकारले २३ अप्रिलमा **आर. लालरोडिङ्गीको** पुनर्नियुक्तिलाई स्वीकृत गर्ने आदेश जारी गर्‍यो। उनी ३० अप्रिलमा वाणिज्य तथा उद्योग र भूगर्भ तथा खानी विभागमा अतिरिक्त निर्देशकको पदबाट अवकाश लिने तयारीमा थिइन्। तर, १ मैई मा उनी पुनर्नियुक्ती भइन्।

उनलाई मुख्यमन्त्रीको विशेष कर्तव्य अधिकारी (OSD) र पर्यटन विभागको निर्देशकका रूपमा दोहोरो जिम्मेवारी दिइएको थियो। MZP को विरोध पछि, मुख्यमन्त्रीको OSD को रूपमा मात्र उनको नियुक्तिलाई निरन्तरता दिन स्थानीय सरकारले निर्णय गर्‍यो।

8. पश्चिम बंगाल फाल्टा नतिजा

भारतीय जनता पार्टीका उम्मेदवार देबांशु पाण्डाले पश्चिम बङ्गालको फाल्टा विधानसभा सिट जिते□श्री पाण्डाले आफ्ना निकटतम प्रतिद्वन्द्वी मार्क्सवादी कम्युनिष्ट पार्टीका उम्मेदवार शम्भुनाथ कुर्मीलाई एकलाख नौहजार भन्दा बढी मतले पराजित गरे□श्री कुर्मीले □०,६०० भन्दा बढी मत प्राप्त गरेका छन्।

पश्चिम बङ्गाल विधानसभा चुनावमा धाँधली भएपछि निर्वाचन आयोगले फाल्टामा पुन: मतदानको आदेश दिएको थियो। यस महिनाको २१ तारिखमा पुन: मतदान भएको थियो।

9. म्यानमार-नेपाल लामा

नेपालमा **लुम्बिनी विकास न्यासका** उपाध्यक्ष **डा. लाख्र्याल लामा**लाई म्यानमार सरकारले प्रतिष्ठित धार्मिक उपाधि **महासधम्म ज्योतिकधजा** प्रदान गरेको छ। नेपालका लागि म्यानमारका राजदूत **उ थान्ट स□ले □गाग्युर प□म्बुल लिंग मठ**मा आयोजित एउटा विशेष समारोहमा यो पुरस्कार प्रदान गर्नुभएको थियो। भारत, श्रीलंका, नेपाल र म्यानमारका प्रतिष्ठित व्यक्तित्वहरू उक्त समारोहमा उपस्थित थिए।

डा. लामालाई बौद्ध शिक्षा र सम्पदाको संरक्षण र प्रवर्द्धनमा निरन्तर योगदान पुऱ्याएकोमा यो सम्मान प्रदान गरिएको थियो।

10. आईपीएल

आज आईपीएल क्रिकेटमा दुई खेल भइरहेका छ। पहिलो खेल दिउँसो ३:३० बजेदेखि **मुम्बई इन्डियन्स** र **राजस्थान रोयल्स**बीच मुम्बई वङ्खडे स्टेडियममा खेलिरहेका छ। यस खेलमा **राजस्थान रोयल्स ल□**06 लक्ष्य दिएको छ।

दोस्रो खेल अघि साँझ ७:३० बजेदेखि कोलकाता **नाइट राइडर्स** र **दिल्ली क्यापिटल्स**बीच भइरहेका छ।

हिजोको खेल प्रतियोगितामा **पञ्जाब किंग्स**ले **लखनऊ सुपर जायन्ट्स**लाई पराजित गरेको थियो।

मुख्य समाचार फेरि एकपल्ट

1. विदेशमन्त्री डा. एस. जयशङ्कर र अमेरिकी विदेशमन्त्री मार्को रुबियोले नयाँ दिल्लीमा व्यापार, ऊर्जा, क्षेत्रीय सुरक्षा आदिजस्ता महत्त्वपूर्ण मुद्दाहरूबारे गरे छलफल

2. मन्त्री राजीव रञ्जन सिंहको अध्यक्षतामा भोलि मिजोरमको ऐजवालमा एउटा समीक्षात्मक बैठक बसिन□

3. केन्द्रीय शिक्षा मन्त्री धर्मेन्द्र प्रधानले CBSE लाई दिनुभयो आईआईटी मद्रासका प्राध्यापक र प्राविधिक विज्ञहरूको टोली खटाउन निर्देशन

4. सिक्किम बन्यो आधिकारिक रूपमा ब्रह्मपुत्र बोर्डको पूर्णकालिक सदस्य

अनि

5. डा. लाख्र्याल लामा म्यानमार सरकारको प्रतिष्ठित धार्मिक उपाधि **महासधम्म ज्योतिकधजा-द्वारा सम्मानित**